

Broj: 03-02-1473-2/2021
Sarajevo, 16.09.2022. godine

**PARLAMENT FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE**

- **Zastupnički dom-
gosp. Mirsad Zaimović, predsjedatelj**
- **Dom naroda –
gosp. Tomislav Martinović, predsjedatelj**

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
**PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO**

Primijeno: 19-09-2022

Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
01,02	-02-	485	122

Poštovani,

U privitku Vam dostavljam Informaciju o efektima primjene Odluke V. broj: 3/2022 od 07.01.2022. godine o ograničavanju povećanja cijena opskrbe električnom energijom, koju je Vlada Federacije Bosne i Hercegovine prihvatila na 331. sjednici, održanoj 15.09.2022. godine.

S poštovanjem

PREMIJER

Fadil Novalić

Privitak: kao u tekstu

Na temelju članka 19. stavak (4) Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06) i članka 30. i 51. stavak (1) Poslovnika o radu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine - Pročišćeni tekst ("Službene novine Federacije BiH", br. 6/10, 37/10, 62/10, 39/20 i 67/21), nakon razmatranja Informacije Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije o efektima primjene Odluke Vlade Federacije BiH V. broj: 3/2022 od 07.01.2022. godine o ograničavanju povećanja cijena opskrbe električnom energijom, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na 331. sjednici, održanoj 15.09.2022. godine, donosi

ZAKLJUČAK

1. Vlada Federacije Bosne i Hercegovine prihvata Informaciju Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije o efektima primjene Odluke Vlade Federacije BiH V. broj: 3/2022 od 07.01.2022. godine o ograničavanju povećanja cijena opskrbe električnom energijom ("Službene novine Federacije BiH", broj: 3/22).
2. Zadužuje se Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije da napravi analizu efekata primjene ove odluke i nakon devet mjeseci, te eventualno predloži neke korekcije i dostavi Vladi Federacije BiH kako bi isto bilo upućeno Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine na raspravu i izjašnjavanje ili po potrebi i ranije.
3. Zadužuje se Generalno tajništvo Vlade Federacije BiH da ovu Informaciju uputi Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine na raspravu i izjašnjavanje.
4. Ovaj zaključak stupa na snagu danom donošenja.

V. broj: 1361/2022
15.09.2022. godine
Sarajevo

Bosna i Hercegovina

Federacija Bosne i Hercegovine

FEDERALNO MINISTARSTVO ENERGIJE, RUDARSTVA I INDUSTRIJE

INFORMACIJA

**o učincima primjene Odluke Vlade Federacije BiH V. broj 3/2022 od 07.01.2022.
godine o ograničavanju povećanja cijena opskrbe električnom energijom**

rujan, 2022. godine

Na temelju članka 30. Poslovnika o radu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine - Pročišćeni tekst ("Službene novine Federacije BiH", br. 6/10, 37/10, 62/10, 39/20 i 67/21) Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije izvještava Vladu Federacije Bosne i Hercegovine o učincima primjene Odluke Vlade Federacije BiH V. broj 3/2022 od 07.01.2022. godine ("Službene novine Federacije BiH", broj 3/22) o ograničavanju povećanja cijena opskrbe električnom energijom, kako slijedi

INFORMACIJA

o učincima primjene Odluke Vlade Federacije BiH V. broj 3/2022 od 07.01.2022. godine o ograničavanju povećanja cijena opskrbe električnom energijom

Odlukom DERK-a otvoreno je tržište električne energije u Bosni i Hercegovini te su svi opskrbljivači postali sudionici na tržištu električne energije gdje slobodno ugovaraju količinu, cijene i uvjete isporuke električne energije.

U vezi s tim, bilo je potrebno stvoriti pravni temelj za reguliranje tržišta u izuzetnim situacijama koje prijete da će nanijeti veću štetu pravnim osobama koja nisu elektroprivredni subjekti u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Kako je došlo do enormnog povećanja tržišnih cijena električne energije na burzama električne energije i kako se na temelju novih tržišnih cijena formiraju cijene električne energije za tržišne kupce električne energije, došlo je do velikog povećanja cijena tržišnim kupcima u odnosu na prethodni ugovor o opskrbi električnom energijom.

Veliko povećanje cijena predstavljalo je udar na poslovanje tržišnih kupaca te je moglo doći do ugrožavanja opstanka mnogih gospodarskih subjekta, smanjenje broja radnih mjesta, dodatnih poskupljenja i pada životnog standarda.

Zbog navedenog, točkom I Odluke Vlade Federacije BiH V. broj 3/2022 od 07.01.2022. godine ("Službene novine Federacije BiH", broj 3/22) ograničeno je tijekom 2022. godine povećanje cijena opskrbe električnom energijom za kvalificiranog kupca do 20% maksimalno u odnosu na prethodnu godinu, pri čemu se isto odnosi za ugovore sa godišnjim trajanjem ili duže.

Točkom II navedene Odluke Vlade Federacije BiH zaduženo je Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije da tri mjeseca od stupanja na snagu Odluke napravi analizu učinaka primjene ove Odluke te eventualno predloži određene korekcije i dostavi Vladi Federacije BiH kako bi isto bilo upućeno Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine na raspravu i izjašnjenje ili po potrebi i ranije.

Postupajući po točki II Odluke o ograničavanju povećanja cijena opskrbe električnom energijom Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije je nakon isteka drugog kvartala primjene navedene Odluke, a na temelju informacija dostavljenih od JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo i JP Elektroprivreda HZHB d.d. Mostar, koje se nalaze u prilogu ove Informacije, napravilo analizu učinaka primjene iste na poslovanje navedena dva elektroprivredna poduzeća u Federaciji BiH.

Rezultati analiza za drugi kvartal primjene dostavljaju se u nastavku.

- JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo

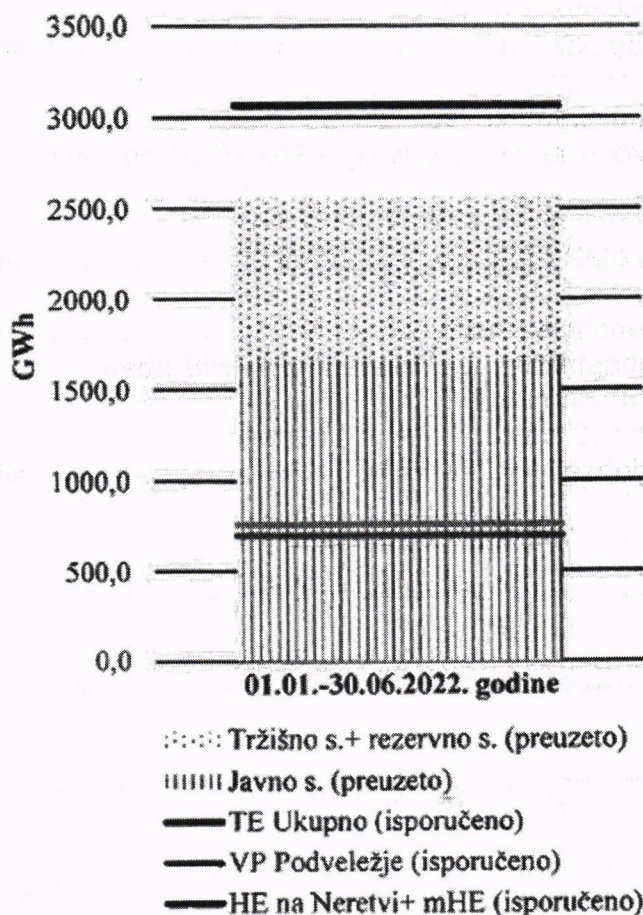
Energetski i finansijski pokazatelji u pogledu isporučene električne energije krajnjim kupcima od strane JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo na tržišnu opskrbu u drugom kvartalu 2022. godine prikazani su u tabeli 1.

Realiziranje 01.04.-30.06.2022. godine		
(GWh)	(mil. KM)	(KM/kWh)
428,9	52,27	0,1219

Tabela 1. Tržišna opskrba 01.04.-30.06.2022. godine: energetski i finansijski pokazatelji JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo

JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo zaključila je ugovore o tržišnoj opskrbi električnom energijom sa godišnjim trajanjem sa svim kupcima kojima je u prethodnoj godini bila odabrani opskrbljivač na tržištu električne energije te sa novim kupcima, primjenjujući predmetnu Odluku Vlade Federacije BiH od dana stupanja na snagu iste, odnosno izuzetno nakon stupanja na snagu iste, do 31.12.2022. godine, sa kupcima kojima ugovor o opskrbi električnom energijom za tržišnu opskrbu istječe u tijeku 2022. godine (zaključuju se ugovori o opskrbi električnom energijom za tržišnu opskrbu za razdoblje od 12 mjeseci i to na način da se do 31.12.2022. godine cijene tržišne opskrbe definiraju sukladno Odluci Vlade Federacije BiH, a cijene od 01.01.2023. godine do kraja ugovornog razdoblja sukladno trenutnim uvjetima na tržištu električne energije.)

Prosječna ostvarena proizvodna cijena JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo u prvom polugodištu 2022. godine procjenjuje se na 0.1049 KM/kWh, pri čemu se ostvarena proizvodna cijena termoelektrana JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo procjenjuje na 0.1218 KM/kWh. Ukupna realizirana proizvodnja električne energije iz proizvodnih kapaciteta JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo u promatranom razdoblju iznosila je oko 3,060 GWh, pri čemu je udio proizvodnje električne energije u termoelekttranama iznosio 75,3%. Pregled realizirane proizvodnje JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo te potrošnje električne energije kupaca koji su se u promatranom razdoblju električnom energijom opskrbljuju od strane JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo prikazan je na slici 1.

Slika 1. JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo: Ostvarenje proizvodnje i potrošnje električne energije

Na slici 1. vidljivo je da električna energija proizvedena u hidroelektranama i vjetroparku nije dovoljna za pokrivanje potreba kupaca koji se električnom energijom opskrbljuju u okviru usluge javne opskrbe, čija je cijena opskrbe električnom energijom za

oko 30% manja u odnosu na kupce koji se električnom energijom opskrbljuju u okviru usluge tržišnog i rezervnog opskrbljivača. Stoga se nadalje u analizi primjenjuje cijena proizvodnje električne energije proizvedene u termoelektranama JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo.

Procjenjuje se da razlika plasmana električne energije po realiziranoj cijeni tržišne opskrbe i plasmana električne energije po proizvodnoj cijeni termoelektrana JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo za drugi kvartal 2022. godine iznosi 32.000 KM.

Ovakav rezultat direktna je posljedica primjene Odluke o ograničavanju povećanja cijena opskrbe električnom energijom.

U slučaju da je tržišna opskrba električnom energijom za 2022. godinu ugovorena u prosincu 2021. godine po tržišnim uvjetima, procjenjuje se da bi prosječna cijena tržišne opskrbe iznosila 0.3031 KM/kWh. Sa ovom cijenom, u drugom kvartalu 2022. godine, bio bi ostvaren veći prihod za više od 77 mil. KM u odnosu na ostvarenje prihoda od opskrbe prilikom primjene Odluke Vlade Federacije BiH. Potrebno je naglasiti da su u prosincu 2021. godine, na mađarskoj burzi HUDEX, cijene tržišnih produkata band i peak za 2022. godinu bile veće od 0.2934 KM/kWh, odnosno od 0.3912 KM/kWh, respektivno.

Sažetak fakturiranog realiziranja te procjene prihoda u slučaju ugovaranja tržišne opskrbe po tržišnim uvjetima u prosincu 2021. godine data je u tabeli 2.

01.04.-30.06.2022. godine			
	(GWh)	(mil KM)	(KM/kWh)
Realiziranje	428,9	52,27	0,1219
Tržišni uvjeti (XII 2021.)	428,9	130,00	0,3031

Tabela 2. Pregled fakturiranog realiziranja te procjene prihoda u slučaju ugovaranja opskrbe po tržišnim uvjetima

Kao što je navedeno u prethodnoj informaciji, informacija od strane JP Elektroprivreda HZHB d.d. Mostar nije dostavljena za prvi kvartal te je u nastavku predstavljena objedinjena informacija za prva dva kvartala.

- JP Elektroprivreda HZHB d.d. Mostar

Javno poduzeće Elektroprivreda HZHB d.d. Mostar korigirala je cijene električne energije u okviru tržišne opskrbe za svoje kupce koji su prethodno imali zaključene godišnje ugovore, a sve sukladno Odluci Vlade Federacije BiH o ograničenju povećanja cijena opskrbe električnom energijom, V. broj 3/2022 od 07.01.2022. godine.

Koristeći sve svoje potencijale i mogućnosti, JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar je u prva četiri mjeseca primjene navedene Odluke poslovala s uspjehom. Međutim, s obzirom da je cjelokupni proizvodni portfolij ovog proizvođača zasnovan na obnovljivim izvorima energije (primarno hidroelektranama) te kako slijede ljetni mjeseci sa znatno lošijom hidrologijom, bitno je naglasiti da će ovo javno poduzeće biti primorano nabavljati nedostajuće količine električne energije na tržištu. Samim tim, a uzimajući u obzir da projicirana cijena električne energije za treći kvartal 2022. godine iznosi 226 EUR/MWh I, izvjesno je kako će se JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar uvažavajući Odluku o ograničavanju povećanja cijena opskrbe električnom energijom izložiti značajnom financijskom i operativnom riziku.

Opskrba električnom energijom svih krajnjih kupaca JP Elektroprivreda HZHB d.d. Mostar je bilo sigurna i kontinuirana te u predmetnom razdoblju nije bilo neplaniranih

obustava isporuke električne energije i raspoloživost proizvodnih objekata bila je sukladna postavljenim planovima proizvodnje električne energije.

JP Elektroprivreda HZHB d.d. Mostar je dopisom, broj: I-5760/22 od 22.08.2022. godine, dostavilo dopunu informacije o efektima primjene Odluke o ograničavanju povećanja cijena snabdijevanja električnom energijom koju Vam dostavljamo u prilogu ove Informacije, a čiji sažetak je sadržan u nastavku ove Informacije:

Proizvodni portfelj kojim raspolaže JP Elektroprivreda HZHB d.d. Mostar ovisi o aktualnoj hidrologiji. Iz tog razloga, u ljetnim mjesecima, određene nedostajuće količine električne energije za potrebe krajnjih kupaca nabavlja na tržištu. Za podmirenje krajnje potrošnje kupaca na području djelovanja JP Elektroprivreda HZHB d.d. Mostar u rujnu 2022. godine planirana je nabava nedostajućih 36.000 MWh.

Uvažavajući Odluku Vlade Federacije BH o ograničavanju povećanja cijena opskrbe električnom energijom, uz činjenicu da JP Elektroprivreda d.d. Mostar ima obvezu pružanja univerzalne usluge opskrbe električnom energijom gdje je podzakonskim aktom propisana obveza izbjegavanja naglih cjenovnih promjena, jasno je kako je prodajna cijena električne energije, odlukama Vlade Federacije BiH u 2022. godini egzogeno zadana. Drugim riječima, JP Elektroprivreda HZHB d.d. Mostar, u ovom trenutku, nema mogućnost samostalno definirati prodajne cijene električne energije, nego su iste unaprijed definirane i nisu usklađene s kretanjima tržišnih cijena na referentnim burzama. U trenutku kada je tržišna cijena električne energije preko 1000 KM/MWh, JP Elektroprivreda HZHB d.d. Mostar električnu energiju na distributivnom nivou u prosjeku prodaje ispod 100 KM/MWh.

Kada se stavi u odnos izražena anomalija cijena na tržištu električne energije, na kojem JP Elektroprivreda HZHB d.d. Mostar nabavlja nedostajuće količine, i ograničene prodajne cijene električne energije, vidljivo je kako za potrebe osiguranja kontinuirane opskrbe krajnjih kupaca nedostajuće količine električne energije nabavlja i po 10 puta višim cijenama u odnosu na prodajne cijene. U periodu izrazito loše hidrologije, iz gore navedenih razloga, JP Elektroprivreda HZHB d.d. Mostar kontinuirano proizvodi gubitak. Dodatni se problem ogleda u činjenici da je električnu energiju na tržištu sve teže nabaviti s obzirom da trgovci/dobavljači zbog izrazite volatilnosti cijena nisu skloni preuzimanju rizika od značajnog rasta cijena.

Imajući u vidu da JP Elektroprivreda BH d.d. Sarajevo sve dnevne viškove električne energije prodaje na tržištu, cilj JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar je da se, u uslovima globalne energetske krize, nedostajuće količine električne energije, nužne za isporuku i zadovoljenje potrošnje krajnjih kupaca u Federaciji BiH, u svakom trenutku osigura unutar Federacije BH.

U JP Elektroprivreda HZHB d.d. Mostar je u toku izrada kontingencijskih planova koji sadrže aktivnosti koje se trebaju poduzeti ukoliko zbog loših hidroloških prilika i poremećaja na tržištu električne energije ovo poduzeće ne moglo svojim kupcima osigurati dovoljne količine električne energije, pri čemu se prioritarno pripremaju planovi ograničenja isporuke (redukcija) električne energije krajnjim kupcima.

Kako ne bi došlo u situaciju da nije u mogućnosti nabaviti dovoljne količine električne energije na tržištu, te kako ne bi bila ugrožena likvidnost JP Elektroprivrede HZHB d.d. Mostar, JP Elektroprivreda HZHB d.d. Mostar predlaže da Vlada Federacije BiH donese akt kojim će JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo naložiti isporuku 36.000 MWh električne energije u rujnu 2022. godine po cijeni od 75 EUR/MWh (kao što je ograničena i prodajna cijena), pri čemu će istu količinu električne energije po istoj cijeni JP Elektroprivreda HZHB d.d. Mostar, isporučiti JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo u skladu sa dogovorom stručnih službi ova dva javna poduzeća. JP Elektroprivreda HZHB d.d. Mostar smatra da ovakvom uputom niti jedno od javnih poduzeća neće doći u nepovoljan položaj.

Opredjeljenje JP Elektroprivreda HZHB d.d. Mostar ka obnovljivim izvorima energije ostaje nepromijenjeno. Planirane strateške investicije u velike fotonaponske elektrane i vjetroelektrane trebale bi ublažiti ili u potpunosti anulirati potrebu za nabavkom nedostajućih količina u ljetnim mjesecima.